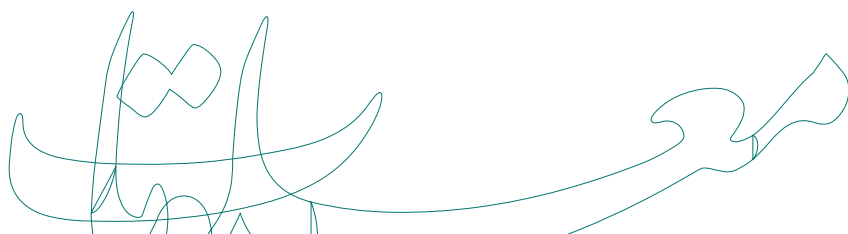

سؤال‌ها دانش آموزان

ما دبیران قرآن و معارف اسلامی جدای از وظایف اداری و تکالیف حقوقی، مسئولیتی را در پیشگاه خداوند پذیرفته‌ایم که کمتر مسئولیتی را می‌توان با آن مقایسه کرد. این مسئولیت همان راهنمایی و هدایت دینی دانش‌آموزان است. دانش‌آموزان در معارف دین ما را متخصص می‌دانند و اگر در حوزه دین سؤال و شبهه‌ای داشته باشند، به معلم معارف خود مراجعه می‌کنند. حال اگر پاسخ مستدل و قوی دریافت کنند، بدان اعتماد می‌کنند، ولی اگر پاسخ ضعیف بگیرند، این پاسخ ضعیف را، در برخی موارد، تنها به حساب ناتوانی دبیر نمی‌گذارند، بلکه فکر می‌کنند دین در پاسخ‌گویی ناتوان است.

به هر ترتیب، دبیران معارف به‌عنوان متخصصان دینی به دانش‌آموزان معرفی شده‌اند. همان‌گونه که دانش‌آموزان، دبیران ریاضی و شیمی خود را در آن علوم متخصص می‌دانند، ما را هم در امر دین متخصص می‌شناسند و انتظار دارند نیازهایشان را در این علم برآوریم. همان‌طور که گفته شد، اگر نیازهایشان برآورده نشود، علاوه بر تضعیف جایگاه دبیری ما، به جایگاه دین در نگاه آن‌ها نیز آسیب وارد می‌شود.

آنچه این مسئولیت را سخت‌تر و پیچیده‌تر می‌کند، شرایط زمانی و مکانی ویژه‌ای است که دانش‌آموزان ما در آن قرار گرفته‌اند و فضای غبارآلود و پرشبهه و مسئله‌ای است که در آن تنفس می‌کنند. امروزه اشکالات و شبهات پیرامون دین، نه در لای کتاب‌ها و صفحه‌های مدرسه‌ها و برای دانشمندان و محققان، بلکه در همه فضاها، عمومی و خصوصی و بر صفحه موبایل‌ها و در مقابل دید هر نوجوان و جوانی افکنده می‌شوند؛ به گونه‌ای که امروز یا این هفته شبهه‌ای رسانه‌ای می‌شود و فردا یا هفته بعد شبهه‌ای دیگر بر سر زبان‌ها می‌افتد. همه این سؤال‌ها و شبهه‌ها به کلاس درس معلم قرآن و دینی راه می‌یابند و ذهن دانش‌آموزان را به خود مشغول می‌کنند. آنان هنوز پاسخی برای سؤال اول نیافته، در معرض سؤال‌های دوم، سوم و چهارم قرار می‌گیرند و به تدریج تصویری مشوش از دین در ذهن آن‌ها شکل می‌گیرد که اصلاح آن به سادگی میسر نیست. در شیوه مقابله و پاسخ به سؤال‌ها، دبیران ما به دو دسته تقسیم می‌شوند:

معلومات

گروهی که از همان دوران تحصیل و از همان ابتدای ورود به شغل معلمی معارف عزم خود را جزم کرده بودند تا به گونه‌ای معارف را تدریس کنند که حداقل اکثریت کلاس را نسبت به مسائل قانع و تفکر عمیق دینی را به مخاطبان منتقل کنند. این گروه از دبیران، با مطالعه مستمر و پیگیری سؤال‌ها و یافتن پاسخ‌ها، همراه با زمان پیش آمده و هم‌اکنون نیز آمادگی خود را برای حل شبهه‌ها و مسئله‌ها حفظ کرده‌اند.

گروهی دیگر دبیرانی هستند که سال‌ها از تحصیل آن‌ها گذشته و اشتغالات فراوان، کمتر به آن‌ها اجازه مطالعه را داده و به تدریج آمادگی لازم را برای پاسخ‌گویی به سؤال‌ها از دست داده‌اند. این گروه، در آن سال‌های نزدیک به تحصیل، دانشی متناسب با سؤال‌ها داشتند و خود را در پاسخ‌گویی موفق می‌دیدند، اما آهسته آهسته از زمان عقب افتاده‌اند و اکنون خود را در مقابل مسئله‌هایی می‌بینند که پاسخی متقن برای آن‌ها ندارند. یعنی دانش آن‌ها از سؤال‌ها عقب افتاده است.

با توجه به نکات فوق، چند پیشنهاد تقدیم می‌شود:

۱. دبیران جوان از هم‌اکنون پیش‌بینی آینده را بکنند. مطالعه پیوسته، گرچه اندک، میزانی از آمادگی را افزایش خواهد داد و در پاسخ‌گویی به آنان کمک خواهد کرد.

۲. در شرایط فعلی، کارهای انفرادی فایده اندکی دارند. بهتر است همکاران با تقسیم کار و کار گروهی، راه رسیدن به پاسخ‌های دقیق و کامل را آسان‌تر کنند؛ با تشکیل گروه در شبکه‌های اجتماعی، هم سؤال‌های روز را در اختیار هم قرار دهند و هم پاسخ‌ها را ردوبدل کنند.

دبیرخانه درس قرآن و معارف می‌تواند محور این برنامه باشد. همکاران، در دبیرخانه حتماً در شبکه‌های اجتماعی حضور دارند. لذا خوب است که این شبکه را توسعه دهند و زمینه‌های حضور فعال همکاران را فراهم کنند.

۳. دوستان عزیز می‌توانند از نهادهایی که هم‌اکنون در پاسخ به سؤال‌های مذهبی فعال هستند، بهره ببرند و بسیاری از پاسخ‌ها را از سایت‌های آن نهادها استخراج کنند و در اختیار دیگر همکاران قرار دهند.

به هر حال، مسئولیت بزرگ الهی، در درس قرآن و معارف اسلامی اقتضا می‌کند نگذاریم سؤال‌های دانش‌آموزان از معلومات ما جلو بیفتد.